

RYBÍ PÁSMA

Český zoolog Prof. Antonín Frič v roce 1871 rozčlenil podle charakteru toku, fyzikálních podmínek a složení rybí obsádky toky do tzv. rybích pásem. Tato pásma pak nazval podle charakteristických druhů ryb: pstruhové, parmové a cejnové pásmo. Později bylo do této řady včleněno pásmo lipanové a toto dělení se používá pro charakteristiku vodních toků dodnes.

Jelikož by se moderní rybář a především muškař měl zajímat i o ekologii vodního prostředí, uvádíme ve stručnosti charakteristiku těchto rybích pásem. Je třeba říci, že jednotlivá pásma nenásledují po proudu toku vždy v tomto pořadí, často se některé úseky střídají, nejmarkantnější je tato situace pod přehradními nádržemi, kde díky vypouštění chladnější vody dochází k obnově pstruhového pásma.

Pásmo pstruhové

Přírozené, většinou kamenité úseky horních toků řek a potoků, úseky řek pod přehradními nádržemi, čisté, bez organického znečištění. Nasycenost kyslíkem je díky mělké vodě a turbulentnímu proudění blízka 100 %, teplota vody ani v létě nepřesahuje 18°C a množství rozpuštěného kyslíku se pohybuje v rozmezí 9 - 14 mg/l, úživnost je nízká. Z bezobratlých jsou zde hojné chladnomilné druhy, blešivci, larvy jepic, chrostíků a pošvatek. Dominantním druhem je pstruh obecný, doplňovaný sivenem americkým a pstruhem duhovým. Typické druhy ryb jsou ještě vranka obecná a pruhoploutvá, střevle a mřenka. V nižších a méně prudkých partiích se vyskytuje i lipan.

Pásmo lipanové

Nižší úseky s menším spádem a s pomalejšími pasážemi, hlubší vodou a štěrkovým až písčitým dnem. Nasycenost vody kyslíkem je většinou vysoká, ale může kolísat, teplota vody vystupuje až ke 20°C, úživnost je vyšší než ve pstruhovém pásmu. Setkáváme se již místy s porosty lakušníku, mezi bohatou faunou bezobratlých nacházíme v bentosu larvy chrostíků a jepic, ale i larvy muchniček, pakomárů a motýlic. Vedle dominantního lipana zde nacházíme i pstruhy, jelce tlouště i proudníka, ostroretku a mníka, dále zde žijí střevle, mřenka a hrouzek, v nižších úsecích sem zasahuje i parma a hlavatka.

Pásmo parmové

V parmovém pásmu přechází řeky z hornatin do nížin, jsou už většinou poměrně vodnaté, se širokým tokem a šterkovým až písčitým dnem, časté jsou i hlubší úseky s pomalu tekoucí vodou. Obsah kyslíku ve vodě klesá díky poměrně vysoké teplotě v letním období (až 22°C) k 6 - 10 mg/l, také se zvyšuje obsah organických látek ve vodě. V hojných porostech lakušníku a stolítku žije velké množství bezobratlých, zvláště jepic a pakomárů, také larvy chrostíků a muchniček jsou hojné. Typickými představiteli ichtyofauny jsou parma, podoustev a ostroretka, dále pak jelci, mník, hrouzek, mřenka a hlavátka, zasahují sem i okoun, plotice a ouklej, ale vyskytují se v klidnějších partiích.

Pásmo cejnové

Do cejnového pásma patří dolní úseky větších řek, s širokým, hlubokým a často meandrujícím korytem, se šterkovitým až písčitým dnem, často pokrytým nánosy usazenin. Voda se v letních měsících často prohřívá až k 25°C a také díky vyššímu obsahu organických látek klesá obsah rozpuštěného kyslíku ve vodě k 5 mg/l, voda je často zakalená, a to nejen vlivem unášených částic, ale také vlivem vegetačního zákalu. V mělčích partiích najdeme porosty vodních rostlin a příbřežní partie jsou často obrostlé porosty rákosu, které společně ukrývají velké množství larev vodního hmyzu, na dně v proudných úsecích žijí larvy chrostíků a střechatek, v sedimentech například nitěnky, larvy pakomárů a pijavky. Složení rybí obsádky je velice bohaté, dominují mu zástupci kaprovitých, jako jsou cejn, plotice, ouklej, kapr, karas, jelec tloušť, bolen, hrouzek a parma, dále pak okoun, candát a v neposlední řadě úhoř, štika a sumec.

http://www.cesky-muskar.eu/archivPM/ryby_na_musku/rybi_pasma.html

Vysvětlivky pojmů:

- **turbulentní proudění** – rychlost pohybu částic tekutiny se nepravidelně mění, dochází k promíchávání vrstev tekutiny a ke vzniku vodních vírů
- **úživnost** – množství živin ve vodě
- **dominantní** – převládající
- **fauna** – zvířena
- **flóra** - rostlinstvo

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

- **bentos** – společenstvo organismů žijících na dně vod
- **ichtyofauna** – soubor všech druhů ryb žijících v určité oblasti
- **meandr** – zákrut řeky
- **vegetace** – rostlinná pokrývka

1. Název rybího pásma + část toku řeky
 2. Teplota vody a množství kyslíku
 3. Množství živin ve vodě
 4. Fauna a flóra
 5. Ichtýofauna
-

1. Název rybího pásma + část toku řeky
 2. Teplota vody a množství kyslíku
 3. Množství živin ve vodě
 4. Fauna a flóra
 5. Ichtýofauna
-

1. Název rybího pásma + část toku řeky
 2. Teplota vody a množství kyslíku
 3. Množství živin ve vodě
 4. Fauna a flóra
 5. Ichtýofauna
-

1. Název rybího pásma + část toku řeky
2. Teplota vody a množství kyslíku

3. Množství živin ve vodě

4. Fauna a flóra

5. Ichtyofauna

Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové
Pásmo pstruhové	Pásmo lipanové	Pásmo parmové	Pásmo cejnové

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.
Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.